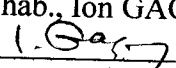

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CURRICULUM
la unitatea de curs
BAZELE EDUCAȚIEI ARTISTICE

Ciclul II – studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 011 Științe ale educației
Denumirea programului de master: Managementul educației incluzive

Autor:
prof. univ., dr. hab., Ion GAGIM

(semnătura)

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației
Proces-verbal nr. 1 din 01.09.2016
Șeful Catedrei de științe ale educației [Signature] conf. univ., dr., Tatiana ȘOVA

Discutat și aprobat la Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Proces-verbal nr. 1 din 06.10.2016
Decanul Facultății de Științe ale educației, Psihologie și Arte
[Signature] conf. univ., dr. Lora CIOBANU

Revizuit:

prof. univ., dr. hab., Ion GAGIM

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației

Proces-verbal nr. 2 din 02.09.2018
Șeful Catedrei de științe ale educației [Signature] conf. univ., dr., Tatiana ȘOVA

Discutat și aprobat la Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Proces-verbal nr. 1 din 05.09.2018
Decanul Facultății de Științe ale educației, Psihologie și Arte
[Signature] conf. univ., dr. Lora CIOBANU

INFORMAȚII DE IDENTIFICARE A CURSULUI

Facultatea: Științe ale educației, Psihologie și Arte

Catedra: Științe ale educației

Domeniul general de studiu: 011 Științe ale educației

Domeniul de formare profesională la ciclul II: master de profesionalizare

Denumirea specialității/ programului de master: Managementul educației incluzive

Administrarea unității de curs: Bazele educației artistice

Codul unității de curs/ modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	Studiu individual		
S.02.A.116	5	150	16	24	-	110	Examen	română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul I, semestrul II

Statutul: liberă alegere

INFORMAȚIE REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC (CADRELE DIDACTICE)

INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC

Numele, prenumele: Ion Gagim

Titlul și gradul științific: profesor universitar, doctor habilitat

Studii:

2008 - 2010 - Institutul "Musicosophia", Germania; stagii de formare în filosofie, culturologie, estetică; obținerea Certificatului de Colaborator și Reprezentant al Europei de Est al Institutului „Musicosophia”.

2004 - Universitatea de Stat din Moldova: stagiul postdoctoral, susținerea tezei de doctor habilitat în științe ale educației.

1983-1987 - Institutul Pedagogic de Stat din Moscova: studii doctorale, susținerea tezei de doctor (candidat) în științe ale educației.

1982 -1983 - cercetător-stagiuar, Institutul Pedagogic de Stat din Moscova.

1976-1980 - Institutul Pedagogic de Stat "Alecru Russo" din Bălți, specialitatea pedagogie muzicală, profesor școlar.

1969 – 1973 - Școala Pedagogică din Călărași, specialitatea profesor școlar de educație muzicală.

Competențe:

- Monitorizare și control al calității procesului de formare inițială și continuă a specialiștilor, a activității de cercetare la nivel de universitate, de facultate, de catedră.
- Competențe de evaluare a instituțiilor din sfera științei și inovării (în calitate de președinte / membru al unui șir de comisii de evaluare / acreditare instituțională (la USM, AMTAP, IPC al AȘM ș.a.).
- Competențe editoriale (în calitate de redactor-șef al revistei "Artă și Educație artistică", 2006-prezent).
- Competențe de luare de decizii / de evaluare a procesului de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare la nivel național (În calitate de membru al Comisiei de Atestare a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare (CNAA); de vicepreședinte al Comisiei Unificate de exeptriză a CNAA; de vicepreședinte al Comisiei de exeptri aCNAA).

- Competențe de evaluare și avizare a materialelor științifice, de luare de decizii privind publicarea materialelor științifice (în calitate de membru al consiliilor redacționale ale revistelor științifice internaționale: *Aghatos. An International Review of the Humanities and Social Sciences*; *Review of artistic education*; *Вестник кафедры ЮНЕСКО Музыкальное искусство и образование (Москва)*, *Гуманитарный науки и образование (Саранск, Россия)*).
- Competențe de pregătire a emisiunilor TV și Radio la nivel național și de prezentare a diferitor subiecte în cadrul emisiunilor Radio-TV, participare în emisiuni televizate pe probleme de cultură, artă, spiritualitate la posturile de televiziune Moldova-1, Noroc, Jurnal TV, TV-Iași, la postul de Radio Moldova, Radio-Iași ș.a.
- Competențe de comunicare cu publicul larg prin prezentare de multiple prelegeri publice pe probleme de cultură, civilizație, spiritualitate în R.Moldova, România, Italia, Germania, Rusia.
- Competențe de prezentator al spectacolelor artistice la nivel național (la Filarmonica Națională, în Sala cu Orgă ș.a.)

Informație de contact: blocul nr.8, aula 825, gagim.ion@gmail.com

Orele de consultații: Luni, 14.10 – 17.00

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Bazele educației artistice face parte din ciclul de discipline fundamentale al Planului de învățământ la Codul și denumirea domeniului general de formare profesională *Științe ale educației*, specializarea *Management educațional*, tipul programului - *de profesionalizare*, pentru studenții ciclului II, masterat, învățământ cu frecvență la zi. *Scopul general al cursului* constă în studierea cadrului teoretic și metodologic general al educației artistice în învățământul general preuniversitar, formarea aptitudinilor și competențelor de bază ale specialistului în vederea managementului activității artistic-educaționale a elevilor.

COMPETENȚE PREALABILE/PRE-RECHIZITE

Unitatea de curs prevede capacități dobândite în cadrul cursurilor de *Psihologie*, *Pedagogie*, *Practica de inițiere*, *Dirigenție* și anume: organizarea informației în comunicări; capacitatea de a gândi critic în identificarea/aplicarea soluțiilor instructiv-educative; capacitatea de analiză, sinteză, comparare, generalizare a materiei studiate; atitudine favorabilă față de învățatură; relații democratice de cooperare, respect.

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

CP1.3. Formularea argumentelor în susținerea dezvoltării educației incluzive.

CP2.3. Rezolvarea problemelor cu referire la organizarea procesului de evaluare a copilului.

CP3.5. Elaborarea / selectarea / ajustarea metodologiei de elaborare și monitorizare a suportului educațional.

CP4.5. Cercetarea problematicii adaptărilor curriculare la necesitățile de învățare a elevilor cu cerințe educaționale speciale.

CP5.4. Evaluarea tehnologiilor didactice incluzive din perspectiva eficienței și eficacității demersului educațional.

CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional.

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale.

CT2. Relaționarea eficientă în cadrul echipei plurispecializate.

CT3. Autocontrolul formării profesionale.

FINALITĂȚILE CURSULUI

Prin studierea acestui curs studenții vor fi capabili:

- să reproducă și să comenteze conceptele-cheie ale pedagogiei artei;
- să definească bazele teoretice ale disciplinei;

- să aplice cunoștințele și competențele din domeniile limitrofe (muzicale și psihopedagogice) în practica muzical-educățională;
- să aplice cunoștințele acumulate la disciplină în diverse situații ale activităților educaționale-artistice;
- să aplice cunoștințele, capacitățile și competențele dobândite la disciplină în procesul de studiu la alte discipline studiate la facultate;
- să promoveze valorile artei și ale educației artistice în societate.

CONȚINUTRI

Nr.	Conținuturi curriculare	C	S
1.	Probleme fundamentale de educație artistică. Obiectul de cercetare al disciplinei. Problematika domeniului. Arta, necesitatea și acțiunea ei. Funcțiile artei. Aspectul axiologic al artei. Genurile de artă ca discipline de studiu în învățământul general. Aria curriculară școlară <i>Arte</i> (educația muzicală, literar-artistică, artistic-plastică, coregrafică, teatrală). Aspecte filosofice și estetice ale educației artistice. Aspecte de psihologie a educației artistice. Legități specifice ale educației artistice. Principiile specifice ale educației artistice. Metodologii și tehnologii specifice educației artistice. Aptitudinile artistice și rolul lor în activitatea artistică. Percepția artistică ca element de bază al activităților artistice. Aspecte de interdisciplinaritate și transdisciplinaritate în educația artistică școlară.	4	8
2.	Sistemul activităților educaționale-artistice (în baza studiului de caz: educația muzicală) Forme de inițiere muzicală a elevilor: cadru general. Audiția muzicii. Cântul vocal-coral. Însușirea cunoștințelor muzicale și despre muzică. Citit-scrisul muzical. Activitatea muzical-ritmică. Creația muzical-artistică a elevilor. Jocul muzical. Executarea la instrumente muzicale pentru copii Caracterizarea (analiza) muzicii	4	8
3.	Curriculum-urile școlare de educație artistică. conținutul educației artistice pe clase. Concepul Educației artistice în R. Moldova. Curriculum-urile de Educație artistică (muzicală/literar-artistică/artistic-plastică/coregrafică/teatrală). Structura (elementele) și conținutul general. Educația artistică în clasele I-XII.	4	4
4.	Probleme specifice de educație artistică. Aspectul docimologic al educației artistice. Evaluarea procesului și a finalității educației artistice. Tema pe acasă la Educația Artistică. Activitatea artistică în afara orelor de curs. Sisteme și concepții alternative de educație artistică. Tendințe moderne în domeniul educației-instruirii muzicale a copiilor în lume.	4	4
	Numărul total de ore	16	24

STRATEGII DIDACTICE

Prelegerea - discuție, seminarul, explicația, dezbateră, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point, înregistrări educative video și audio, consultații, aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar, diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea, jocul de rol etc.

ACTIVITĂȚI DE STUDIU INDIVIDUAL

Nr.	Tipul activității	Numărul de ore	Criterii de evaluare
1.	Studiul notițelor de curs,	20	- însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii

	suportului de curs, manualelor.		- cunoașterea problemelor de bază din domeniu;
2.	Documentarea suplimentară în bibliotecă, pe internet, pe teren etc. în baza bibliografiei recomandate.	20	- dezvoltarea listei bibliografice. - mod personal de abordare și interpretare. - lecturarea critică, profund argumentată
3.	Elaborarea referatului „Tendințe moderne în domeniul educației-instruirii muzicale a copiilor în lume”	20	- subiect acoperit în profunzime - structură logică (introducere, tratare structurată, concluzii) - utilizarea coerent-analitică a conceptelor - identificarea și analiza principalelor aspecte ale temei. - originalitate și creativitate - surse adecvate și citare corectă
4.	Proiect individual „Interdisciplinaritate și transdisciplinaritate în educația artistică școlară”.	30	- exemplificarea elementelor specifice - originalitate și creativitate - surse adecvate și citare corectă
5.	Aplicarea formelor de inițiere muzicală a elevilor	10	- subiect acoperit în profunzime - structură logică (introducere, tratare structurată, concluzii) - utilizarea coerent-analitică a conceptelor
6.	Set de jocuri muzicale	10	- identificarea și analiza principalelor aspecte ale temei. - originalitate și creativitate - surse adecvate și citare corectă
Total		110	

EVALUARE

În procesul de evaluare a studenților se aplică *Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți* aprobat prin Hotărârea Senatului, procesul-verbal nr. 9 din 16.03.2011.

În cadrul unității de curs sunt planificate și realizate activități de evaluare inițială, curentă și finală, ținând cont de necesitățile studenților și prin negocierea cu aceștia a formei, a metodelor și a instrumentelor de evaluare.

Evaluare inițială poate fi realizată prin discuție, chestionare, testare, probă de evaluare, interviu etc. Notele obținute la evaluarea inițială nu se înscriu în registrul grupei academice și nu influențează nota finală la unitatea de curs, ci servesc drept punct de reper în proiectarea și realizarea activităților din cadrul unității de curs.

Evaluarea curentă se realizează pe parcursul procesului educațional și se efectuează în cadrul orelor de curs și a orelor de seminar prin diverse modalități: testări, referate, realizarea sarcinilor de lucru individual, lucrări individuale (în cazul absențelor motivate), portofolii, studii de caz etc. Pot fi propuse probe scrise, orale și combinate. Formele concrete de evaluare sunt stabilite de Catedra de științe ale educației la începutul fiecărui an de studii.

Numărul notelor obținute la probele de control pe parcursul semestrului va fi egal cu numărul de credite, prevăzute la unitatea de curs în planul de învățământ, dar nu mai mic de 3 (trei). Una dintre note va fi rezultatul evaluării obligatorii în cadrul orelor de curs. Dacă studentul nu a obținut minimul stabilit din punctajul evaluărilor curente pentru activitățile din timpul semestrului, repetarea unității de curs și a tuturor activităților aferente este obligatorie. Evaluarea

curentă reflectă rezultatele formării profesionale în timpul activităților auditoriale și cele ale lucrului individual.

Media curentă include notele cumulate în cadrul probelor de evaluare (curs, seminar) și notele pentru activitatea individuală.

Prezența la curs este obligatorie în proporție de minim 70% și ea condiționează prezentarea studentului la examen. Studenții devin responsabili de studierea conținutului, realizarea sarcinilor și lucrărilor de laborator în cazul absențelor motivate și nemotivate.

Studentul este admis la evaluarea finală în cazul în care a realizat prevederile curriculare

Evaluarea finală se realizează prin examen (oral, scris, combinat). Forma de examinare este negociată cu fiecare grupă academică și aprobată de Catedra de științe ale educației

Nota finală la disciplină însumează rezultatul evaluării curente (activitatea în cadrul cursului, seminarelor, rezultatul lucrului individual) și nota obținută la examen.

Rezultatul evaluării curente, în cadrul studiilor de masterat, constituie 50 % din nota finală, nota de la examen – 50 %. Nu este admis la evaluarea finală studentul care:

- nu a realizat finalitățile curriculare;
- nu a obținut o notă medie de promovare în cadrul evaluării curente (curs, seminar, lucru individual);
- a absentat nemotivat la mai mult de 30% din activitățile auditoriale;
- nu a realizat sarcinile ce presupun activitatea de învățare individuală (pentru studenții care au absentat motivat).

CHESTIONAR

Subiecte pentru evaluarea finală (examen)

la disciplina „Bazele educației artistice”

1. Obiectul de cercetare al Pedagogiei artei. Problematika domeniului. Legitățile generale ale educației artistice.
2. Artă, necesitatea și acțiunea ei. Funcțiile artei în societate. Funcția educativă a artei ca funcție supremă.
3. Artă – fenomen estetic, artistic și spiritual.
4. Genurile artei - discipline de studiu în învățământul general. Aspecte istorice. Aspecte moderne. Scopul general al educației artistice în școala contemporană.
5. Lecția (ora) de educație artistică în școala contemporană. Caracteristicile, forma-structura și specificul conținutului lecției moderne de educație artistică.
6. Profesorul școlar de educație artistică. Specificul profesiei. Aspectele formării specialistului în domeniul educației artistice.
7. Legitățile specifice ale educației artistice școlare.
8. Principiile educației artistice școlare. Principii generale și principii specifice.
9. Metodologia specifică educației artistice. Metode general-didactice și metode specifice educației artistice.
10. Aptitudinile artistice și rolul lor în activitatea artistică. Metodologia cultivării aptitudinilor artistice ale elevilor în diverse activități didactice și în diverse clase.
11. Percepția artistică ca element de bază al activităților artistice. Metodologia cultivării capacităților de percepție artistică în diverse activități didactice și în diverse clase.
12. Sistemul de activități artistic-didactice. Caracterizare relațională.
13. Specificul “teoriei” în educația artistică generală. Rolul cunoștințelor teoretice în formarea culturii artistice a elevilor. Tehnologia predării-însușirii cunoștințelor artistice și despre artă.
14. Creația artistică a elevilor. Forme, metode și procedee de cultivare a aptitudinilor creative ale elevilor.
15. Specificul caracterizării/analizei operelor de artă la lecția de educație artistică. Caracterizarea/analiza artistică ca metodă de pătrundere în mesajul artistic. Îmbinarea activității cu alte activități din cadrul lecției.

16. Concepția și Curriculumul de Educație artistică. Structura (elementele) și conținutul general al Curriculumului.
17. Educația artistică în clasa I. Aspect artistic. Aspect metodologic (didactic).
18. Educația artistică în clasa a II-a. Aspect artistic. Aspect metodologic (didactic).
19. Educația artistică în clasa a III-a. Aspect artistic. Aspect metodologic (didactic).
20. Educația artistică în clasa a IV-a. Aspect artistic. Aspect metodologic (didactic).
21. Educația artistică în clasa a V-a. Aspect artistic. Aspect metodologic (didactic).
22. Educația artistică în clasa a VI-a. Aspect artistic. Aspect metodologic (didactic).
23. Educația artistică în clasa a VII-a. Aspect artistic. Aspect metodologic (didactic).
24. Educația artistică în clasa a VIII-a. Aspect artistic. Aspect metodologic (didactic).
25. Proiectarea didactică la educația muzicală. Mostră de proiectare a unei lecții de educație artistică.
26. Problema și specificul evaluării procesului și finalității educației artistice. Modalități, forme și tehnici de evaluare.
27. Problema și specificul temei pe acasă la Educația artistică. Forme de însărcinări didactic-artistice pe acasă.
28. Aspecte de interdisciplinaritate, pluridisciplinaritate și transdisciplinaritate ale educației artistice școlare.
29. Activitatea artistică a elevilor în afara lecțiilor. Obiective, forme de organizare și desfășurare.
30. Sisteme și concepții alternative de educație artistică. Caracterizare comparată.
31. Tendințe moderne în domeniul educației artistice a copiilor în lume.
32. Bibliografia în domeniul Educației artistice. Caracterizare generală.

BIBLIOGRAFIA

1. BĂLAN G. *Cum să ascultăm muzica?* București, 1998.
2. BĂLAN G. *Răspunsurile muzicii.* București, 1999.
3. BERNSTEIN L. *Cum să înțelegem muzica?* București, 1982.
4. BRĂILOIU C. *Ritmica copiilor.* În: Opere, vol. I, București, 1968.
5. BREAZUL G. *Învățământul muzical în Țara Românească.* În: Breazul G. Pagini din istoria muzicii românești, vol. II. București, 1970.
6. COMES L. *Ghicitori, jocuri muzicale pentru copii.* București, 1979.
7. CSIRE I. *Jocul creativ în educația muzicală generală.* București, 1987.
8. KABALEVSKY D. *Cultivarea cugetului și a sufletului.* Chișinău, 1989.
9. *Educația prin artă și literatură.* Studii. Coord. D. Salade, R. Ciurea. București, 1973.
10. GAGIM I. *Despre scopul educației muzicale.* Revista *Univers Pedagogic*, nr. 2, Chișinău, 2004.
11. GAGIM I. *Dimensiunea psihologică a muzicii.* Iași, 2003.
12. GAGIM I. *Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale educației muzicale* (Referat științific al tezei de doctor habilitat). Chișinău, 2004.
13. GAGIM I. *Omul în fața muzicii.* Bălți, 2000.
14. GAGIM I. *Știința și arta educației muzicale.* Ediția a III-a. Chișinău, 2007.
15. ILEA A., STOICA M. ș.a. *Muzica. Metodică pentru clasa a XI a școlii Normale.* București, 1992.
16. PASCA E.M. *Dimensiuni ale educației artistice.* Editura Artes. Iași. (Pe volume și, respectiv, pe ani de editare).
17. VASILE V. *Pagini nescrise din istoria pedagogiei și a culturii românești: O istorie a învățământului muzical.* București, 1995.
18. VĂIDEANU G. *Cultura estetică școlară.* București, 1967.
19. АБДУЛЛИН Э., НИКОЛАЕВА Е. *Теория музыкального образования.* Москва, 2004.
20. ВЫГОТСКИЙ Л. *Воображение и творчество в детском возрасте.* Москва, 1991.
21. ВЫГОТСКИЙ Л. *Педагогическая психология.* Москва, 1991.

22. ГАЖИМ И. *Музыка как великая педагогика* В: Музыкально-педагогическое образование на рубеже XX и XXI веков. Москва, 2004, с.146-153.
23. КАБАЛЕВСКИЙ Д. *Как рассказывать детям о музыке*. Москва, 1989.
24. МЕЛИК-ПАШАЕВ А. *Педагогика искусства и творческие способности*. Москва, 1981.
25. *Музыка в школе/Искусство в школе* (журнал). Москва. 1983-2005.
26. *Музыкальное воспитание в современном мире*. Москва, 1973.